

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การ
ในองค์กรพัฒนาเอกชนในภาคใต้ของประเทศไทย

Relationship between Administrator's Leadership Behavior and Organizational
Climate in Non-Governmental Organization in Southern Thailand

เทียบ ชูเรือง
Tiep Shooruang

Order Key 15154
BIB Key 141348

เลขหมู่ HV400.55 783
2541 P. 2
2 3 ส.อ. 2541

วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

Master of Public Administration Thesis in Public Administration

Prince of Songkla University

2541

ชื่อวิทยานิพนธ์	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การในองค์กรพัฒนาเอกชนในภาคใต้ของประเทศไทย
ผู้เขียน	นายเทียบ ชูเรือง
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
ปีการศึกษา	2540

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและพัฒนาการขององค์กรพัฒนาเอกชนในประเทศไทย และภาคใต้ของประเทศไทย (2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การในองค์กรพัฒนาเอกชนในภาคใต้ของประเทศไทย

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรพัฒนาเอกชน 13 องค์กร ในภาคใต้ของประเทศไทย จำนวน 59 คน เครื่องมือที่ใช้วิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย เครื่องมือจัดเก็บข้อมูล 3 ทางคือ (1) แบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ สอบถามข้อมูลส่วนตัว สอบถามพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารและสอบถามบรรยากาศในองค์กร (2) การสัมภาษณ์เจาะลึก (3) การสังเกตการณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าสหสัมพันธ์ ผลการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

1. พัฒนาการขององค์กรพัฒนาเอกชนในประเทศไทย และภาคใต้เจริญเติบโตช้า และมีปัญหาอุปสรรคมากพอสมควร แต่กระบวนการของการพัฒนาตนเองจะเคียงข้างพัฒนาการของประชาชนในระดับล่างตลอดเวลา และมีความมุ่งมั่นที่จะให้มีการพัฒนาแบบยั่งยืน

2. พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านกิจสัมพันธ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับบรรยากาศองค์การมิติเป็นแบบอย่างในระดับสูง มิติมิตรสัมพันธ์ มิติขวัญ และมิติกรุณาปราณี ในระดับกลาง มิติมุ่งมั่น มิติอุปสรรค และมิติเห็นห่าง ในระดับต่ำ

ส่วนมิติขาดความสามัคคีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารเป็นไปทางลบ และอยู่ในระดับต่ำ

3. พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารด้านสัมพันธภาพมีความสัมพันธ์ทางบวกกับบรรยากาศองค์กร การมีมติเป็นแบบอย่าง และมีมติกรุณาปราณีในระดับสูง มติขวัญในระดับปานกลาง มติมิตรสัมพันธ์ และมีมติเห็นห่างในระดับต่ำ

ส่วนมิติขาดความสามัคคีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร เป็นไปในทางลบ ระดับปานกลาง มติอุปสรรคและมีติมุ่งงาน เป็นไปในทางลบเช่นกัน อยู่ในระดับต่ำ

4. บรรยากาศองค์กรขององค์กรพัฒนาเอกชนภาคใต้ โดยรวมเป็นแบบแจ่มใส คือบรรยากาศของการปฏิบัติงาน ที่ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานมีความรู้สึกที่ตนมีความสุขสบายใจ ผู้ปฏิบัติงานมีขวัญกำลังใจดีมาก มีความพึงพอใจในผลงานของหมู่คณะ และภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิกขององค์กรนี้

5. ข้อเสนอแนะ (1) รัฐควรเสริมสร้างความร่วมมือร่วมใจกับองค์กรพัฒนาเอกชนเพื่อร่วมกันพัฒนาชุมชนให้เป็นการพัฒนาแบบยั่งยืน และควรจัดตั้งงบประมาณสนับสนุนองค์กรพัฒนาเอกชนให้มากพอสมควรตามอัตรา (2) องค์กรพัฒนาเอกชนภาคใต้ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปปรับปรุงองค์กรของตนเองให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นอีก (3) องค์กรพัฒนาเอกชนควรจะมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการวิจัยในองค์กรเอง

Thesis Title	Relationship between Administrator's Leadership Behavior and Organizational Climate in Non-Governmental Organizational in Southern Thailand
Author	Mr. Tiep Shooruang
Major Program	Public Administration
Academic Year	1997

Abstract

The purposes of the study are to investigate (1) the fundamental information and the development of the non-governmental organizations (NGOs.) in Thailand and in southern Thailand (2) the relationship between the administrator's leadership behavior and the organizational climate in the non-governmental organizations in the south of Thailand.

Fifty-nine staff members in 13 non-governmental organizations in the south of Thailand served as the subjects of this study. Data were collected through three types of research instruments: (1) a questionnaire consisting of three sections soliciting personal information, the administrator's leadership behavior, and the organizational climate; (2) an in-depth interview; and (3) observation. Data collected are statistically analyzed on the basis of percentage, arithmetic means, and correlation coefficient.

The findings of the study are summarized as follows :

1. The development of the non-governmental organizations in Thailand and in the south of Thailand is rather slow and has been faced with a considerable number of difficulties. However, the process of development of these organizations is sustainable and is in line with the development of the people in the lower strata of society.

2. Correlations between the administrator's leadership behavior in terms of initiating structure are found to vary according to the dimensions of the organizational

climate. The leadership behavior of the administrators is positively and highly related to thrust while only a moderate correlation is found between the administrator's leadership behavior and intimacy, esprit, and consideration. There is a weak correlation between the leadership behavior and product emphasis, hindrance, and aloofness. A correlation between the administrator's leadership behavior and disengagement is also found to be negative and weak.

3. The administrator's leadership behavior in terms of consideration is positively correlated with thrust and consideration and it is moderately correlated with esprit. However, it is shown to be weakly related to intimacy and aloofness.

A negatively moderate correlation exists between disengagement and the administrator's leadership behavior. Similarly, hindrance and product emphasis are negatively correlated with the administrator's leadership behavior.

4. In general, the organizational climate of the non-governmental organizations in the south of Thailand is of an open climate type. To be specific, both the administrators and the working staffs are content with their organizations and are satisfied with their collective output. Moreover, the staffs are of high spirits and they are proud to be members of the organization.

5. The findings of the study lead to a few recommendations : (1) the government should cooperate with non-governmental organizations in order to encourage a sustainable development for the communities and an adequate budget should be allocated to support the non-governmental organizations; (2) the non-governmental organizations in the south of Thailand should consider the findings of this study and use them to develop their organizations for the sake of their efficiency; and (3) funds should be raised by the non-governmental organizations in order to assist research work in their own organizations.